

I. Цімехман

Основні передумови до організації на Україні виготовлення виробів з топленого каменю

(Використання ефузивних гірських порід Волині, Маріупільщини й Полтавщини¹⁾).

Серед числених корисніх копалин, поширеніх на Україні, в результаті робіт науково-дослідчих інститутів УСРР і попередніх геологічних досліджень, зроблених на Україні 1932 р., виявлено чималі поклади гірських порід, що мають структуру, близьку до природних базальтів, промислового використання яких до останнього часу зовсім не було. Дослідження Інституту прикладної мінералогії і практичне використання нині базальтів та діабазів для виробництва різноманітних видів кислототривких, ізоляційних, будівельних і інших виробів, що цілком заміняють в ряді випадків метал, нескладна технологія виготовлення фасонних виробів з топленого каменю примушують звернути найсерйознішу увагу на якнайскорше використання природних багатств УСРР — базальтових порід.

З технічних даних і результатів досліджень можна зробити висновок, що організація на Україні виробництва топлених виробів на базі місцевої сировини повинна бути одним із заходів для заміни як чорного металу, так і кольорових металів в ряді галузей народного господарства. Завдання дальншого розвитку продукційних сил УСРР ставлять перед петрургією на Україні особливі завдання, маючи на увазі близкість сировини до основних районів споживання і наявність її в районах з насиченою залізничною й водною магістралею.

Якісні показники української сировини цілком відповідають тим вимогам як до хімічного складу, так і до механічних, ізоляційних і хімічних властивостей, що поставлені перед ефузивними породами. Приміром, якщо взятися до хемічної аналізи базальтових порід за Вашінтоном, а саме: SiO_2 50, 66—47, 66; Al_2O_3 13, 89—12, 60; Fe_2O_3 4, 78—2, 37; FeO 11, 60—17, 25; MgO 9, 50—4, 73; CaO 9, 88—8, 2; Na_2O 2, 93—2, 59; K_2O 1, 29—0, 72; H_2O 2, 28—0; TiO_2 2, 87—1, 30; P_2O_5 0, 78—0, 37; MnO_2 0, 31—0, 12,—то, як буде сказано нижче, українські ефузивні породи своїм хімічним складом наближаються до основних типових базальтів. Так само й показники механічної тривкості (коєфіцієнт об'ємного стиснення, опір на роздушування діелектрична властивість, протистійкість хімічним реагентам, температура топлення, теплота кристалізації, питома теплопровідність і т. д.)—усі ці показники має українська сировина.

¹⁾ До обговорення.

Навіть ті нечисленні попередні дані науково-дослідчого опрацювання цієї справи, що є тепер, говорять про те, що такими показниками як температура топлення і. перехід у текучу фазу, умови відпалу та кристалізації, а також і механічними показниками українська сировина переважає ту сировину, що використовується в практичному виготовленні топлених виробів на Московському заводі.

Було б, однак, передчасно робити зараз тверді висновки про технічно-економічні передумови до негайної організації й збудування заводу в тій чи іншій точці на Україні, бо лабораторні дослідження не перейшли ще в стадію пізваводського виробництва. Але треба зважати на те, що коли результати науково-дослідчих робіт та спробного виробництва дадуть зробити позитивні висновки, то справа збудування заводу найближчого часу стане цілком актуальна, і тому конче потрібно всіляко форсувати закінчення науково-дослідчих робіт та організацію пізваводського виробництва паралельно з технічно-економічними, геолого-розвідковими й проектувальними роботами.

Попередні дослідження інституту будматеріалів у Києві і Українського інституту прикладної мінералогії дають можливість уже тепер виявити райони й точки виходу ефузивних гірських порід в різних місцях України, а попередні геолого-розвідкові роботи—визначити приблизні запаси сировини по групах А і В.

Згадані роботи в основному були спрямовані на те, щоб вивчити ефузиви окремих районів УСРР з геолого-петрографічної сторони з тим, щоб в зв'язку з цим вивчити їхні хімічні й фізично-механічні властивості, характер топлення і кристалізаційну здатність.

Паралельно з цим були зроблені дослідження ряду проб в лабораторних умовах для того, щоб вияснити режим попередньої обробки і тепловий режим для здобуття готового продукту, і, поруч з цим, роблено проби продукту з погляду тих вимог, що ставлять різні галузі народного господарства.

Виходи ефузивних порід на цей час виявлено на Волині (с.с. Ходурки, Курицька Гута, Серби, Цецилівка, Яблуневе, Олевськ, Половичів, Степанівка і т. д.), при чому поширення виходів і характер залягання, наявність окремих купул, говорять про безперечно великі запаси базальтових порід.

Разом з цим великі родовища базальтових ефузивних порід виявлено на Полтавщині біля с. Ісачки, на північ від Лубенъ, між Лубнями й Ромоданом. Крім того, за останніми даними Інституту прикладної мінералогії, чимала гряда виявлена на Маріупільщині біля с. Миколаївки.

Дослідження окремих районів залягання от що кажуть:

1. Волинське родовище—ефузивні породи належать до кислих, характеризуються світлим, здебільшого червонувато-сірим забарвленням; здебільшого переважають вулканічні породи, що належать до середньої й основної магми; переважно це порфірити й діабази, головні мінеральні компоненти яких—це плагіоклази, авгіти, рогова світня і титаністий залізняк. Є також з другорядних мінералів ібіатит, магнетит, рутил, кварц, ортоклаз і з вторинних—каолін, хлорид й інші. Зроблені хімічні аналізи показують такий вміст окислів: SiO_2 47, 17—56, 12; Al_2O_3 11, 48—16, 78; FeO 3, 38—8, 9; CaO 6, 45—10, 29; MgO 2, 42—6, 1; N_2O 1, 42—8, 66; K_2O 0—2, 91. Питома вага вар'їрує від 2,786 до 3,028. Дослідні лабораторні топлення ряду ефузивних порід Волині в інтервалі від 1.000 до 1.450° і даліші мікро й макродослідження показують, що вже при температурі в 1.200° чимала частина складових мінеральних частин породи переходить

в текучу фазу. Бувши загартовані після $1\frac{1}{2}$ -годинної експозиції при названій температурі, зразки, коли їх вивчати під мікроскопом, являють собою майже зовсім прозоре скло з великою кількістю розкиданих всередині зерен плагіоклазу; поряд з останніми майже завжди подибуються в невеликій кількості дрібні зерна чорної непрозорої руди. При температурі в 1.350° плагіоклаз виступає лише окремими рідкими напіврозтопленими зернами, руда здебільшого зникає і при температурі в 1.400° буває майже чисте скло без ніяких рештків будь-яких мінералів. Ванна повинна бути в межах температури $1.400 - 1.450^{\circ}$.

Досліджуючи умови і перекристалізації і одержання готового продукту, виявлено, що в основному породи (що мають SiO_2 від 47 до 50%) належать до нормальної основної базальтової магми і мають високу кристалізаційну здатність, цебто здатність після розтоплення в наслідок теплової обробки легко регенерувати в кристалічну будову. Менша частина належить до проміжних типів між середніми та основними породами і відповідною кислою галуззю андезито-базальтової магми; з погляду перекристалізації ця менша частина є менш підходящий матеріал для кам'яного ліття.

Роботи Українського інституту будматеріалів, дослідні топлення й кристалізація зразків порід ствердили висновки мінерало-петрографічної характеристики. Готовий продукт добуто цілком доброякісний через застосування як добавок, так і кристалізацію порід безпосередньо після топлення при температурах вищих від тих, що бувають при звичайному відпалюванні.

2. Ісачківські на Полтавщині діабази мають такий мінералотічний склад: плагіоклаз, авгіт, титаністо-магнетовий залізняк, хлорид, рогова світня, біотит, кальцит, бурій залізняк, ціацит і лімоніт. Здатність породи при топленні давати рухливу течнотопку масу, що легко заповнює форми, а потім відновлює свою кристалічну структуру в результаті термічної обробки,— ця здатність залежить від хемічного складу, зовнішнім виразом якого є мінералогічний склад. Що порода кисліша, то важче відбуваються ці процеси, і з цього погляду Ісачківське родовище має мінімум окислів, що видно з такого хімічного складу: $\text{SiO}_2 - 47$; $\text{Al}_2\text{O}_3 - 16, 09$; $\text{Fe}_2\text{O}_3 - 8, 4$; $\text{FeO} - 7, 19$; $\text{CaO} - 10, 9$; $\text{MgO} - 5, 66$; $\text{SO}_3 - 0, 50$; $\text{K}_2\text{O} - 1, 13$; $\text{Na}_2\text{O} - 0, 86$. Втрата при прожарюванні — 1,51, питома вага — 2,93.

Отже, діабазову породу Ісачківського родовища треба розглядати як нормальну основну базальтову магму, що цілком задовольняє всім вимогам технології кам'яного ліття. Обробка породи в газовій печі протягом $1\frac{1}{2} - 2$ годин в інтервалах температури $1.000 - 1.350^{\circ}$, в умовах швидкого загартування і дальші мікроскопічні дослідження на шліфах показали, що при дальншому загартуванні після нагріву до температури 1.200° маємо цілком видиме розтоплювання з утворенням пухирристого скла чорного кольору; однак, в'язкість здобутої скляної маси досить велика, при чому відливати в форми буває важко. Топлення при температурі $1.300 - 1.350^{\circ}$ дало суцільну цілком однорідну масу скла, що легко виливається в форми. Заповнення форм було вельми задовільне.

Розтоплену діабазову магму при температурі в 1.350° Ісачківського родовища брали для термічної обробки в муфельній печі. В результаті мали діабазове скло з раковистим характером зламу; в шліфі спостерігалося, що скло починає діяти на поляризоване світло, що говорить про первісну субмікроскопічну кристалізацію. В наслідок відпалу аморфного продукту при 800° утворилася одно-

рідна, виразна сферафілітова структура. При температурі 900° здобуто кам'яний чорний продукт щільної афонітової будови.

Діабазове скло Ісачківського родовища має велику кристалізаційну здатність, воно починає кристалізуватися при відпалі на температурі нижче від 800° при короткочасному видержуванні. Продукт дає чорну афонітovу породу базальтового габітусу з тонким кристалічним зламом і поливою на поверхні завтовшки в 0,1 м.м. Отже, діабаз Ісачківського родовища як з погляду хімічно-мінералогічного складу, так і з погляду легкотопкості та кристалізаційної здатності являє собою один з найкращих матеріалів для фасонного ліття не тільки в УСРР, але й у Союзі. Щодо якості, то він переважає гірські породи основної магми, а щодо легкоплавкості — має чималі переваги перед Закавказьким діабазом, на сировині якого працює Московський завод.

Потухлий вулкан на Полтавщині, зони залягання і характер виходів так само свідчать про чималі запаси.

3. Виходи базальтових порід виявлено наприкінці 1932 р. також і на Маріупільщині, в районі с. Миколаївки. Згідно з примірними підрахунками, виробничі запаси по групах А і В становлять коло 11 млн. тонн. Своїм хімічним і мінералогічним складом, умовами топлення і кристалізації ефузивні породи наближаються до Полтавських родовищ. Температура топлення, дальншого відпалу і кристалізації трохи більша, ніж в Ісачківських діабазів.

Дослідження і попередні механічні випробування зразків показують, що опір на роздушування топлених зразків не поступається перед природними камнями і дає цифру близько 2.600 — 3.000 кг на 1 кв. см. Обробка на шліфувальних кругах дає пересічно втрату в 0,1 — 0,08 гр. на 1 кв. см.

Цілком задовільні результати (попередні) дали дослідження діелектричної здатності. Так само зразки виробів з топлених ефузивних порід України показали добру хімічну стійкість і відносно майже всіх реагентів, включаючи й пробу на роз'їдання та розчинювання сумішшю кріпкої азотової й сірчаної кислоти.

Щодо заміни металу в електротехніці, металургії, будівництві і в електрохімічній промисловості, то, маючи на увазі перспективи розвитку окремих галузей народного господарства України у другому п'ятиріччі, вироби з топлених ефузивних порід матимуть широке використання:

1) в мережах потужного струму високого й низького напруження — а) лінійні ізолятори на відкритому повітрі в високовольтових лініях пересилання, б) ізоляція „третіої шини“ на електрифікованих ділянках залізниць, в виводні ізолятори на високому напруженні;

2) в мережах слабих струмів та радіозв'язку — а) телеграфні та телефонні ізолятори, б) відтяжні й інші ізолятори антен в радіоустановах;

3) в електрохімічній промисловості — а) ізолятори до акумуляторів, б) акумуляторна посудина, в) ванни при електролізі, г) хімічно-тривка апаратура, д) кислототривке устатковання, е) апаратура комунального господарства;

4) у будівництві — а) брук типу брусківки, б) східці, в) личковання, архітектурні частини споруд (капіталі, фризи) і т. д.

Особливе значення матимут вироби з топлених ефузивних порід при збудуванні таких споруд, як нафто та бензиносховища, у збірному будівництві на основі застосування блоків, при чому як зв'язні матеріали можуть бути використані високосортні цементи, для чого треба негайно зробити дослідження.

Спроби сполучати окремі частини автогенним зварюванням або електрозварюванням не дали скількинебудь позитивних наслідків, бо кам'яний виріб негайно переходить у скло, яке тріскається в місцях стику.

Якщо мати на увазі майже цілковиту відсутність втрат тепла при обробці і можливість виготовляти вироби в печах типу мартенівських, не кажучи вже про електричні печі типу „ЕРУ“, то з погляду умов і технології виробництва обробка сировини і самий процес, як це показав уже досвід Московського заводу, осobilivих труднощів не має.

Переходячи до технічно-економічних показників і можливого підрахунку витрати сировини, палива, електроенергії тощо, треба відзначити трудність зараз мати певні дані. Попередні підрахунки організації виготовлення виробів з топлених базальтів Закавказзя в районі Арджарісцхалі, поблизу Батума, показують, що при роботі з газом Аа 1 кг готових базальтових виробів потрібно близько 900 калорій. При роботі з електричною енергією на 1 кг витрачається 1 квт електричної енергії. Щодо ручної обробки базальтової сировини, то примірні підрахунки (згідно з даними Гінзберга та Флоренського, підрахунками Мішукова, „нерудные ископаемые“ Комісії вивчення природних продукційних сил Союзу СРР Академії Наук СРСР) показують орієнтовну вартість 1 куб. саженя базальту-сировини до 100 крб.; при механічному свердлінні з застосуванням амоналу 1 куб. сажінь базальту-сировини коштує орієнтовно до 80 крб. Виходячи з цього, якщо завод стоятиме біля кар'єрів, вартість базальту може становити 0,4—0,5 коп. за 1 кг. При цих умовах за підрахунками Горева вартість ізоляторів на 33 клв дорівнює 160 крб. за 100 шт. проти ціни порцелянових ізоляторів до 500 крб.

Відсутність на Україні до цього часу більш-менш значної кількості готового продукту не дає можливості дати зараз примірну калькуляцію й елементи вартості окремих видів виробів відповідно до наведеної вище номенклатури. З погляду використання природних ресурсів та заміни металу можна відзначити значні перспективи, особливо в умовах УСРР, в частині достатніх запасів якісної сировини для виготовлення виробів з топлених ефузивних порід.

Відповідно до тих даних, що зараз є, і показників загаданих вище досліджень, опрацьовуючи питання про організацію виробництва, треба орієнтуватися на використання діабазів Полтавщини й Волині. Для того, щоб найскорше розв'язати поставлену в даній статті проблему, потрібно:

- 1) забезпечити якнайскорше закінчення дослідчих робіт в справі виявлення грубости покладів ефузивних порід Волині, Полтавщини й Маріупільщини;
- 2) негайно налагодити спробне виробництво на Московському заводі топлених виробів з сировини українських родовищ;
- 3) на тому ж заводі організувати порівняльні спробні топлення з сировини Закавказзя і України;
- 4) організувати на Україні спеціальну комісію для виявлення потреби у виробах з топленого каменю в різних галузях народного господарства, виходячи з перспектив їх розвитку.

Л. Ліхтенштейн

Підсумки мобілізації внутрішніх ресурсів у промисловості України

Завдання освоєння нових підприємств і боротьби за якісні показники промфінплану, що є основні завдання в роботі промисловості в І році другої п'ятирічки, в числі іншого, вимагають широкої мобілізації внутрішніх ресурсів. Недостатнє освоєння нових машин і апаратів супроводилося неправильним встановленням норм сировини і матеріалів. Брак потрібної уваги до якісних показників і до проведення твердого режиму економії привів до нагромадження на окремих підприємствах зайніх запасів матеріальних цінностей, до неекономного використання оборотних засобів. Таке становище мало своїм наслідком непродуктивне використання частини товаро-матеріальних ресурсів країни і одночасно створило фінансові утруднення, що потягли за собою несвоєчасну виплату зарплати по окремих підприємствах. Тому рядом директив партії і уряду увага всіх господарників була загострена на питанні мобілізації внутрішніх ресурсів, і кожна республіка, кожний трест, кожний завод дістали своє контрольне завдання.

Результати перших 4 місяців свідчать про те, як фактично було виконано одно з найважливіших господарських завдань, і на їх основі мають бути намічені шляхи дальнього розвитку боротьби за повне і ліпше використання матеріальних ресурсів соціалістичного будівництва.

План виявлення зайніх матеріалів і устатковання для української промисловості НКВП був встановлений в 49 млн. крб. за час до 1 травня. Фактичне виконання цього плану по окремих організаціях, що здійсняли виявлення і реалізацію лишків, на 1 травня має такий вигляд (в тис. крб.).

	Виявлення		
	План	Виконання	% %
Всепромутілізація	22.000	27.000	122
Реммаштрест	22.240	17.350	85,0
Укрпостач	6.850	7.190	105
	49.090	51.540	105

Контрольну цифру, дану Україні, таким чином виконано з перевищением. Проте, це не може свідчити про дійсне вичерпання можливостей, якщо зважити, що ряд областей не проявили належної енергії в справі мобілізації ресурсів.

При виконанні загального плану по Реммаштресту на 85%, Одеська контора виконала план всього на 34%. При виконанні плану по Укрпостачу в цілому—на 105%, Донецька контора дала тільки 87%.

Поряд з цим слід взяти до уваги, що значна частина мобілізованих ресурсів пройшла мимо виявляльних організацій, отже фактичне виконання плану значно більше від указаного. Так, наприклад, по ряду обслідуваних трестів і об'єднань маємо такі показники:

	Мобілізовано	Передано виявляльним організаціям	% %
Сталь	4.435 тис. крб.	3.340	75
Трубосталь	3.332 " "	2.303	73
Укрсільмаш	6.643 " "	2.535	38
Донсільукренерго	2.990 " "	1.350	45

Отже, виявляльні організації охопили лише частину реалізованих ресурсів, і значна пайка останніх була використана на внутрішньотрестівські перекидки і частково реалізована іншим заводом.

Далі слід зважити, що реалізована сума є лише частина фактично виявленого що підтверджується такими даними: по промислових підприємствах 20 найбільших міст України виявлено над 52,8 млн. крб., реалізовано, тобто передано виявляльним організаціям і використано на власні потреби, 25,4 млн. крб.—48%.

Цей розрив між сумою виявлення і реалізації є наслідок незадовільної роботи виявляльних організацій, а також пасивного ставлення окремих заводів до реалізації виявлених лишків.

Апарат виявляльних організацій, особливо Реммаштресту, якісно і кількісно не був підготований до виконання ударного завдання II кварталу. За увесь 1932 р. Реммаштрест виявив на Україні всього на 31,3 млн. крб. демонтованого устатковання; а план одного тільки II кварталу 1933 р. становив 26,9 млн. крб., тобто з збільшенням проти середньоквартального виконання за 1932 р. в $3\frac{1}{2}$ рази.

Не переключивши своєї роботи на ударні темпи, Реммаштрест не тільки не став достатньо активним фактором виявлення нових ресурсів, а й не вправився навіть з прийманням того, що виявили самі підприємства. Заводи „Червоний Профінтер“ і Вагоно-ремонтний в Дніпропетровському, завод ім. Дзержинського в Одесі, заводи Укрхіму і Укрмотогелотресту місяцями надаремно добиваються присилки агента Реммаштресту для прийняття виявленого в знаних розмірах зайвого устатковання.

В ряді випадків затрим у здачі устатковання і матеріалів стається через недоговореність між здавцем і виявляльною організацією щодо умов здачі. Рубежанський Хімкомбінат затримує здачу устатковання через недоговореність в установлені відсотка зносу, завод ім. Дзержинського затримує здачу устатковання на 2.018 тис. крб., настоюючи на прийнятті Реммаштрестом разом з цим устаткованням ще

залізних конструкцій і виковів на суму до 1.500 тис. крб., які не входять в номенклатуру Реммаштресту.

Трест „Руда“ затримує реалізацію лишків на 953 тис. крб., вимагаючи змінити умови розрахунку, заводи Укрвогнетриву в Артемівському не реалізують зайвого устатковання, чекаючи розпоряджень тресту, який взяв на себе реалізацію. Завод „Більшовик“ в Одесі відмовляється від передачі виявленого устатковання, вимагаючи негайного розрахунку. Трест Сталінугілля, маючи лишок устатковання на 500 тис. крб., не може подати конкретного списку цього устатковання і вказати, де саме воно знаходиться.

В деяких випадках (Кабельний завод у Києві, завод ім. Леніна в Одесі) потрібно було втручання філіалів Держбанку і органів PCI, щоб примусити підприємства здавати виявлені лишки. З другого боку, зафіксовані випадки, коли виявлені підприємствами цінності не можна було реалізувати через те, що вони потрібні для поточного виробництва і самий факт виявлення був викликаний незнанням адміністрації своїх справжніх потреб, або ж просто замилуванням очей, що мало на меті створити картину виконання директиви про мобілізацію внутрішніх ресурсів. Завод ім. К. Лібкнехта в Дніпропетровському подав до актації 81,5 т різного заліза. Коли ж справа дійшла до відвантаження, залізо було затримане, бо воно потрібне стало для поточного виробництва. Управа Дніпробуду передала Укрпостачу кабель, який став потрібний найближчим місяцем. Завод „Червоний прогрес“ у Великому Токмаку передав ряд зайвих матеріалів і не чекаючи їхньої рознарядки, звернувся до виявляльних організацій з вимогою лишити їх на заводі, як гостро дефіцитні матеріали для поточного виробництва. Завод „Плуг і молот“ у Миколаєві передав Всепромутілізації 174 т швелера і 226 т сортового заліза, які не тільки не були зайві, а які взагалі ще завод не одержав, бо вони були в до розі. Потреба заводу на швелери, між іншим імпортного походження визначається в 300 т.

Всі ці факти, крім грубого викривлення директив про мобілізацію ресурсів, свідчать за те, що окремі господарські органи використали кампанію мобілізації ресурсів для незаконного фінансування їх з боку виявляльних організацій, яким банк надає кредити на придбання зайвих матеріалів і устатковання.

Розрив між виявленням і реалізацією поглиbuється ще розривом між сумою виявлення і фактичною наявністю виявлених товароматеріальних цінностей. От, наприклад, лишок устатковання на I/I 1933 р. по всіх заводах „Сталі“ становив за звітним балансом 1.602 тис. крб., а виявлено лишків з I/I 1933 р. по I/V 1933 р. всього на 1122 тис. крб. — 70%; по заводах Укрсільмашу лишок матеріалів на I/I 1933 р. становив 6.450 тис. крб., а виявлено протягом 4 місяців тільки 3.854 тис. крб. — 59%; по заводах Укрхіму допоміжних матеріалів був лишок на I/I 1933 р. на 960 тис. крб., а виявлено за I квартал тільки на 65 тис. крб. — 7%.

Ці факти говорять про те, що окремі підприємства не приділили належної уваги мобілізації ресурсів і навіть не дали собі труду виявити всі конкретні цінності, які для них зайві, не зважаючи на те, що факт наявності лишків і загальна сума останніх ім була відома. Про це ж таки говорять повідомлення з різних міст України, де інертність окремих підприємств можна було подолати лише через натиск з боку органів PCI або Держбанку. Завод ім. Леніна в Одесі, мавши згідно з його ж таки балансовими даними лишок матеріальних цін-

ностей на 103 тис. крб., приступив до виявлення лишків лише після приходу бригади КК РСІ і втручання завкому, і в результаті було реалізовано на 200 тис. крб. цінностей.

Завод Транстехпрому в Миколаєві узявся до виявлення лишків після того, як бригада КК РСІ встановила наявність лишків на 372 тис крб., в тому числі півторарічний запас (шарикопідшипників).

Пасивне ставлення окремих господарників і громадських організацій до мобілізації ресурсів є тим більше недопустиме, що серед зайніших цінностей є ряд гостродефіцитних матеріалів. Досить вказати на те, що за неповними ще даними мобілізовано 60 тис. т, чорних металів, в тому числі 25 тис. т. сортового і листового заліза. На заводі „Світло шахтаря“ в Харкові виявилося зайніших на 300 тис. крб. імпортних акумуляторів. На Луганбуді запас деяких матеріалів (вогнетривкі фарби, пемза) перевищив потребу всієї України на декілька років.

В цілому констатуючи значні досягнення організацій Уповнаркомважпрому в мобілізації за короткий період на 51 млн. крб. різних матеріальних цінностей, разом з тим слід відзначити, що ця сума є лише меїша частина дійсних можливостей.

Одночасно треба вказати на деякі ненормальні явища, що загрожують звести на нівець досягнення мобілізації ресурсів на окремих підприємствах, і які корінятися в неналагодженості постачання.

Завод ім. Томського мав план зниження лишків допоміжних матеріалів на 805 тис. крб. Фактично за час від I/I 1933 р. до I/V 1933 р. він виявив зайніших матеріалів на 494 тис. крб. і реалізував на 465 тис. крб. Не зважаючи на це, лишки матеріалів не тільки не знизилися на 465 тис. крб., а дали зрост на 604 тис. крб. Завод ім. Рікова реалізував матеріалів на 293 тис. крб., а лишки вирошли на 483 тис. крб. По всіх заводах „Сталі“ лишки матеріалів вирошли за 4 місяці на 854 тис. крб. замість наміченого за планом зниження на 3.261 тис. карб., і не зважаючи на фактично реалізовану суму 1976 тис. крб. По заводах Укрсільмашу, не зважаючи на проведену реалізацію лишків на 8.469 тис. крб., лишки матеріалів знизилися всього на 1.925 тис. крб., а незавершене виробництво навіть вирошло на 1.724 тис. крб. По Луганвугіллю реалізовано матеріалів на 326 тис. крб., а лишки вирошли на 59 тис. крб.

Всі ці факти свідчать про те, що завіз матеріалів своїми розмірами перевищував фактичні потреби заводів, при чому це перевищення іноді частково, а іноді з надлишком перекривало зменшення запасів в наслідок мобілізації. Тут ми стискаємося з серйозними хибами в організації постачання і зокрема з тим надто шкідливим фактом, що збутові і розподільні організації в момент затвердження плану заводу не враховують фактичної наявності. Особливо це стосується до тих заводів, які не виконують своїх планів і в зв'язку з цим мають невикористані лишки. А організації, що планують постачання, задовго до скінчення кварталу, виходять з повного виконання плану і відсутності в зв'язку з цим перехідних лишків.

Другим моментом, що знижує ефект від мобілізації ресурсів, є незадовільна робота виявляльних організацій в справі реалізації матеріалів і устатковання, що вони придбали у промисловості. Наслідки цієї роботи характеризує така таблиця (в тис. крб.):

1	Придбано 2	План реалізації 3	Фактична реалізація 4	%: 23		%: 2
				5	6	
Всепромутилізація	27000	14500	10600	71	39	
Укрпостач	7199	6850	335	5	5	
Реммаштрест	17350	9700	5549	57	32	
Р а з о м	51510	31550	16474	53	32	

Отже, з усіх вилучених цінностей тільки 32% дістали своє продуктивне застосування. Решта, переважна частина, досі фактично не увійшла в оборот і перемінила тільки свого держателя. Взагалі розрив між моментом придбання і моментом реалізації неминучий, що й було передбачено планом, який намітив реалізацію лише 60% придбаного. Проте і цей план виконано тільки на 53%.

Мізерні наслідки показав Укрпостач, що реалізував всього 5% плану. Це частково пояснюється пізнім включенням Укрпостачу в кампанію мобілізації ресурсів, несвоєчасним відвантаженням, в наслідок якого на склади Укрпостачу надійшло лише 12% закупленого, і нагромадженням окремих товарів в значних кількостях. Основним, проте, є кепська якість апарату Укрпостача, що не зумів перебудуватися відповідно із зміненими умовами.

Працюючи у весь час в умовах, коли широко практикувалася система створення страхових запасів і окрім підприємства приймали все те, що ім виділялося, Укрпостач не зміг пристосувати свого апарату до нової обстанови, коли господарники, в результаті директиви про мобілізацію ресурсів, почали обережніше підходити до закупівлі товарів і обмежували їх дійсно мінімальними потребами.

Надто незадовільні наслідки реалізації і по Реммаштресту. Тут відбувається специфічність роботи Реммаштресту, який має діло з машинами і апаратами, призначеними для певного, вузько-обмеженого кругу покупців, і які вимагають ремонту й перероблення. Звідси перед Реммаштрестом з особливою гостротою встає завдання просунення і рекламивання своїх товарів. З цим завданням Реммаштрест не управився. Основними об'єктами, з якими Реммаштрест піддержує діловий зв'язок, є підприємства великої промисловості, що не можуть бути споживачем фізично й морально зношеного устатковання. А з дрібною промисловістю, кустарною, комунальною і сільськогосподарською, зокрема МТС і МТМ та радгоспами Реммаштрест не встановив потрібного зв'язку, не проникнувши в ті пункти, де ці галузі промисловості розміщені. В загальній сумі реалізації кустпромкооперація посідає всього 0,8%, споживкооперація—0,3%, комунальне господарство—1,9%, Наркомзем—3% і Наркомрадгоспів—5%. До того ж обмежена виробнича база Реммаштресту недостатня для забезпечення своєчасного ремонту і відновлення тих величезних мас устатковання, які потрапляють в канали Реммаштресту.

В цілому, як видно з поданого, питання про роботу виявляльних організацій є одно з найважливіших у загальній проблемі мобілізації ресурсів. Ці, а також і всі інші показники наслідків мобілізації ресурсів до 1/V 1933 р. по важкій промисловості змушують продовжувати почату роботу і ще з більшою енергією і категоричністю засудити демобілізаційні настрої, що намічаються в окремих випадках.

Постійна робота коло мобілізації внутрішніх ресурсів, звільняючи нові засоби для соціалістичного будівництва, разом з тим повинна супроводитися роботою коло дальшої раціоналізації справи постачання промисловості і технічного нормування.

Постанова

об'єднаного засідання Президії ЦКК та Колегії НКРСІ від 3-IV 1933 р. „Про планування нормативів у тваринницьких радгоспах України“*)

Президія ЦКК і Колегія НКРСІ постановляють:

1. Не зважаючи на те, що партія й уряд створили всі передумови, щоб перетворити тваринницькі радгоспи на справді зразкові соціалістичні підприємства і що в 1933 р. умови сприятливіші (припинення комплектування стада зовні, забезпечення українських радгоспів виробничими будівлями не менш як на 90%, розукрупнення радгоспів, чистка та зміцнення кадрів, нагромадження досвіду і значне посилення кормової бази), — керівництво більшості українських тваринницьких трестів не зробило належних висновків з неподобної роботи минулих років для боротьби з неприпустимо високими показниками падежу, яловости, низькою товаровістю, осіданням і розтяганням продукції.

2. Складені трестами й радгоспами плани на 1933 р., що базувалися на применшених нормативах НКРадгоспів, які нормативи об'єктивно демобілізували керівництво трестів і радгоспів, без диференційованого підходу ряду трестів до радгоспів, — явно применшували дійсні можливості як для здавання товарової продукції, так і для формування поголів'я на 1-І-34 р. Плани складено кабінетно, не притягаючи до обміркування їх суспільнності. окремі трести (Київський „Свіновод“, Одеський „Скотовод“ і інші) і цілій ряд радгоспів виявили антидержавні тенденції, применши здавання товарової продукції проти урядових завдань, замість більшовицької мобілізації робітничих та ITP мас за виконання та перевиконання плану.

3. Дальші вказівки НКРадгоспів щодо якісних показників, подані в інструкції до складання промфінпланів, встановлення обов'язкових для всіх чисто радгоспів завдань проти фактичних 1932 р. — керівництво трестів і радгоспів у величезній більшості не виконало. Виходячи з вищезазначеного, Президія ЦКК і Колегія НКРСІ, на основі матеріалів, поданих від групи народногосподарського плану та обліку, постановляють:

1) Довести до відома ЦКК НКРСІ Союзу, що подані попервах від НКРадгоспів СРСР безпосередньо трестам України нормативи радгоспного тваринництва були дуже применшенні, далеко не сповна враховували дійсні можливості українських радгоспів на 1933 р. і тим самим об'єктивно демобілізували керівництво українських трестів.

2) Зобов'язати тов. Нурінова виявити безпосередніх винуватців невиконання дальших директив НКРадгоспів, даних в інструкції до

*) Див. далі статтю від редакції.

складання промфінпланів, в самому апараті УпНКРадгоспів, наклавши на винуватців кару.

3) Зобов'язати керівництво трестів, при вточенні планів по радгоспах, забезпечити підвищення якісних показників плану не нижче від прямих завдань НКРадгоспів СРСР, поданих у дальшій інструкції про складання промфінплану, домагаючись зменшення падежу, яловости і збільшення ваги здаваної продукції.

4) Зобов'язати керівництво тваринницьких трестів України негайно виправити допущені викривлення відносно ряду радгоспів в наслідок недиференційованого підходу до останніх, забезпечивши підвищення якісних показників, набагато знизвши норми падежу й яловости проти фактичних 1932 р. Зобов'язати тов. Нурінова забезпечити при остаточному перегляді планів внесення всіх вточень, згідно з даною постановою.

5) Відзначаючи цілком недопустиме затягання у складанні та вточенні промфінпланів трестів і радгоспів, зобов'язати директорів трестів і УпНКРадгоспів України закінчити цю роботу.

6) Щоб усунути можливість розтягання соціалістичної власності та затаювання неподобної роботи окремих радгоспів, ферм і бригад, виділити з загальної графи „відходи“ примушене дорізування та вибраковку худоби з тим, щоб дорізування відбилося в плані здавання товарової продукції. Для дорослого поголів'я вважати за обов'язкове заплановувати ввесь відхід у рубриці примушеної дорізування.

7) Зобов'язати директорів трестів і радгоспів рішуче поліпшити облік худоби, зокрема, забезпечити систематичну перевірку та відновлення номерних відміток, розглядаючи відсутність таких як замах до розкрадання, а також налагодити щоденний облік худоби і твердої боротися з фактами розкрадання соціалістичної власності.

8) Відзначити, що директиву НКРадгоспів СРСР, яка зобов'язувала директорів трестів і радгоспів точно показати в промфінплан кожного радгоспу якість здаваної продукції (ситої худоби, вищесредньої й середньої вгодованості), зараховуючи худобу нижчесредньої вгодованості як брак, — цю директиву не виконанс. Зобов'язати директорів трестів і УпНКРадгоспів в особі тов. Нурінова забезпечити в остаточних планах відповідні показники.

9) За складання Київським трестом „Свиновод“ явно пременшеного плану, в тім числі й плану здавання товарної продукції, за пряме виявлення антидержавних тенденцій в справі виконання своїх зобов'язань перед пролетарською державою, — об'явити догану керівництву Київського тресту „Свиновод“ в особі тов. Жданова, попередивши, що невиконання ним вточеного НКРадгоспів плану на 1933 р. квалифікуватиметься як цілковите продовження тенденції противставлення вузькомісницьких інтересів — державним, з наслідками, що звідси випливають.

10) Керівництву Одеського тресту „Скотовод“ в особі тов. Муко-мелла, що допустив механічне доведення стандартних нормативів до всіх своїх радгоспів без диференційованого врахування справжнього стану останніх, — об'явити догану. Попередити керівництво Одеського тресту „Скотовод“, що коли повторяться факти подібного бюрократичного кабінетного планування, керівництво тресту буде притянуте до відповідальнosti.

11) Відзначити, що Укрдержплан в особі його Сіль-Госп. Сектора не проявив потрібної пильності в справі планування нормативів по союзному тваринництву, не виявив явно применшених якісних показників і фактів механічного планування.

12) Зобов'язати обласні й районні контрольні комісії організувати через групи сприяння контрольні пости по всіх тваринницьких радгоспах, систематичний контроль і допомогу в роботі, мобілізуючи маси радгоспів, передусім партійців і комсомольців, на виконання і перевиконання плану 1933 р., вчасно і рішуче викриваючи куркульсько-шкідницькі елементи, знищуючи в зародку вияви антидержавних тенденцій, протиставлення вузькомісницьких інтересів — державним.

Від редакції

За більшовицьку боротьбу за соціалістичне тваринництво

Минуло понад рік, як оголошено постанову Раднаркому СРСР, ЦК ВКП(б) та Наркомзему Союзу від I/IV 1932 р. про роботу тваринницьких радгоспів і понад вісім місяців з дня відповідної постанови Центрального Комітету КП(б)У від 24 вересня 1932 року, виданої в наслідок перевірки виконання українськими тваринницькими радгоспами згаданої квітневої постанови.

Надто величезне значення тваринницьких радгоспів у створенні міцної бази соціалістичного тваринництва та їх провідна роль в розв'язанні цілої тваринницької проблеми спільно з такою ж новою формою соціалістичного тваринництва, здобутого колгоспним будівництвом — колгоспними товаровими фармами.

Дістаючи найвідповідальніші завдання в справі забезпечення робітничого постачання, у задоволенні потреб наших промислових центрів у м'ясі та інших видах тваринницької продукції тваринницькі радгоспи повинні на основі виконання цього найважливішого для них державного завдання, сполученого з повним використанням тих переваг, що їх дає велике соціалістичне господарство, забезпечити і надалі прискорені темпи розвитку поголів'я — коштом власного приплоду.

Здійснення цих завдань потребувало від тваринницьких радгоспів докорінного поліпшення всієї їх роботи та рішучого усунення з практики їх господарської діяльності всіх неподобств.

Висока якість господарювання, перетворення на справді зразкове соціалістичне підприємство, — ось, нарешті, та кінцева вимога, що поставили партія й уряд перед кожним тваринницьким радгоспом, ось та підвала, що означає водночас і невідмінну передумову і кінцевий підсумок успішного радгоспного будівництва в галузі тваринництва.

Боротьба за якість, а це значить боротьба за зберігання молодняку, за зниження яловости, за підвищення виходу продукції на одну голову худоби тощо — повинна бути в центрі уваги тваринницького радгоспу.

Кожне досягнення в боротьбі за якісні показники — зниження відсотку загибелі, збереження молодняка, збільшення живої ваги тварини — підсилює фронт соціалістичного тваринництва, збільшує його ресурси і можливості в справі здачі продукції та розвитку поголів'я.

Постанови Раднаркому Союзу та ЦК ВКП(б) від 1-го квітня і ЦК КП(б)У від 24 вересня 1932 року чітко визначили шляхи й засоби до зміцнення господарського стану тваринницьких радгоспів, до перетворення їх на зразкові соціалістичні господарства.

Найважливіші з цих заходів — поліпшення догляду худоби на основі соціалістичної організації праці, на основі повної ліквідації зневажленої праці, що широко була розповсюджена в тваринницьких господарствах: впровадження бригадного методу заохочувально-відповідальної системи оплати праці залежно від здійснення планових виробничих завдань, від досягнення кращих, як кількісних, так і якісних показників господарювання.

Чистка та зміцнення кадрів, витурення ворожих елементів, підривників радгоспного будівництва посіло виключне своїм значенням місце в ряді заходів до організаційно-господарського зміцнення тваринницьких радянських господарств.

Потреба забезпечити насправді конкретне повсякденне керівництво в роботі тваринницьких радгоспів знайшла нове підтвердження в здійсненій організаційній перебудові — в їх розкрупненні.

Водночас зменшення пересічного розміру тваринницького радгоспу щодо поголів'я встановлювало більшу відповідність між розміром цього радгоспного поголів'я і забезпечуваною в кожному радгоспі кормовою базою.

Нарешті, припинення комплектування радгоспного поголів'я зовні і зобов'язання розвивати це поголів'я виключно коштом власного приплоду визначало нову віху в будівництві тваринницьких радгоспів, ставлячи перед ним тим самим на всю широчину завдання освоєння нової техніки соціалістичного тваринницького господарства, що має забезпечити належні темпи розширеної репродукції поголів'я стада при повному та своєчасному виконанні завдань з м'ясоздаванням.

Здійснення визначених партією та урядом заходів в українських тваринницьких радгоспах і, зокрема, реалізація настанови щодо припинення комплектування череди зовні, розукрупнення радгоспів, чистка та зміцнення кадрів, значне підсилення кормової бази, забезпечення худоби приміщенням на зиму не менш, як на 90%, зрештою і головне, упорядкування в організації праці на засадах ліквідації знеосібки в догляді худоби — все це разом з нагромадженим досвідом господарювання вже наприкінці минулого 1932 року створювало всі передумови для рішучого піднесення якості роботи в тваринницьких радгоспах. Тому-то цього 1933 року показники роботи українських тваринницьких радгоспів мають докорінно відрізнятися від відповідних показників минулого року в усьому, що зв'язане з якістю господарювання.

Настанови плану 1933 року мали бути пройняті потребою мобілізувати працівників тваринницьких радгоспів на досягнення таких якісних показників виробництва (зниження відсотку загибелі, яловости, підвищення виходу продукції тощо), які випливають з докорінного поліпшення господарського стану радгоспів і орієнтували б на рішуче піднесення якості роботи 1933 року. Аж ніяк недопустимо було в проектуваннях плану на 1933 рік „орієнтуватися“ на ті ненормальновисокі показники падежу, яловости, осідання продукції тощо, які мали місце минулого року (в наслідок тих саме недоладностей і неподобств в господарюванні, що їх рішуче усунення на основі вказівок партії та уряду з практики господарської діяльності тваринницьких радгоспів має бути вирішальною передумовою в усій їхній роботі).

План, як знаряддя мобілізації виробничої активності мас на здійснення всіх чергових завдань соціалістичного будівництва, мав закликати працівників тваринницьких радгоспів на боротьбу за якість виробництва — за збільшення продуктивності худоби, за максимальне зберігання молодняку, за збільшення числа отелінь, опоросу тощо,

за найкраще вирощування, за здавання державі продукції високої якості, за підвищення товаровости на основі боротьби з „осіданням“, розкраданням та всіма видами неподобного ставлення до державної власності. Тільки такий більшовицький план відповідатиме своєму призначенню в реалізації директив партії та уряду.

Проте, вміщувана нижче постанова об'єднаного засідання президії ЦКК і Колегії НК РСІ доводить, що „керівництво більшості з українських тваринницьких трестів не зробило належних висновків з неподобної роботи минулих років“, не усвідомило тих завдань, що стоять перед ними цього року в справі боротьби за якість — „боротьби з неприпустимо високими показниками падежу, яловости, низької товаровости, осіданням та розкраданням продукції“.

Складені трестами і радгоспами плани на 1933 рік (складені, як визначає постанова, — „кабінетно, без притягнення до обміркування їх суспільності“) базувалися „на призменшених нормативах Наркомрадгоспів, що об'єктивно демобілізували керівництво трестів і радгоспів, явно призменшували дійсні можливості так у здаванні готової продукції, як і у формуванні поголів'я на I/I 1934 року“.

Цілком неприпустимо було-б у визначеному вище факті користування, складаючи плана, з хибних нормативів, вбачати звичайну „планову“ помилку, технічного, так-би мовити, порядку.

Непосередні наслідки планування за хибними нормативами — „демобілізація керівництва трестів і радгоспів“ та призменшення дійсних можливостей, як у здаванні готової продукції, так і в формуванні поголів'я“ — дуже яскраво доводять політично-господарський зміст таких помилок.

В умовах п'ятої соціалістичного наступу цілим фронтом господарського будівництва і шаленого опору цьому будівництву від решток класово-ворожих елементів кожну щілину, кожну прогалину, як у безпосередній господарській діяльності, так і в плануванні намагається використати класовий ворог. Нещодавно викрите шкідництво у сільськогосподарських системах знов і знов нагадує про потребу особливої пильності і класової чуйності, зокрема в плановій роботі, де кожна навіть дрібна і непомітна на око помилка може дати значний шкідницький „ефект“.

У всякім разі, первісно доведені від Наркомрадгоспів СРСР безпосередньо до українських трестів нормативи з радгоспного тваринництва стали „на руку“ тим носіям антидержавних тенденцій, що їх юше, очевидно, не позбулися окремі тваринницькі трести. Злочинне протиставлення вузько-місницьких інтересів радгоспу інтересам цілої держави, спроби окремих радгоспних керівників розглядати радгосп, як своє власне господарство, обдурування держави і намагання як найбільше продукції залишити „у власному розпорядженні“ і як найменше здати державі, приховуючи справжні ресурси радгоспу, нарешті, повне потурання безгосподарності, марнотратству, розбазарюванню та розкраданню радгоспної продукції — всі ці неподобства розпеченим заліздом слід викорінити з практики радгоспного будівництва,

Як констатовано у постанові Президії ЦКК та Колегії НК РСІ, складаючи плани, „окремі трести (Київський „Свиновод“, Одеський „Скотовод“ і інші) і цілий ряд радгоспів виявили антидержавні тенденції, призменшили здавання товарової продукції проти державних завдань замість більшовицької мобілізації робітників та ІТР мас за виконання і перевиконання планів“.

Більше того, „ дальші вказівки Наркомрадгоспів, що були дані в інструкції до складання промфінпланів відносно якісних показників,

визначення обов'язкових для всіх чисто радгоспів завдань проти фактичних 1932 року — керівництво трестів та радгоспів у величезній більшості не здійснило".

Постанова пропонує, поряд з виявленням та покаранням винних у викривленнях у плануванні тваринницьких радгоспів, безпосередньо забезпечити підвищення якісних показників плану — домогтися зниження загибелі, яловости та підвищення пересічної ваги здаваної худоби. Постанова ставить завдання домогтися повної ліквідації падежу дорослої худоби у тваринницьких радгоспах, відбиваючи примушену дорізку худоби у плані здавання товарової продукції. Вилучення примушеної дорізки із загального показника „відходів“ має сприяти „усуненню можливостей розкрадати соціалістичну власність“ в вигляді загибелі худоби та перешкоджати застaugованню неподобної роботи окремих радгоспів, фарм, бригад.

Догана оголошена керівництву Київського тресту „Свиновод“ в особі тов. Жданова є пересторога, попередження, що партія й уряд не потерплять і не припустять продовження в будь-якій формі та в будь-якій мірі „тенденцій противставлення вузько-місницьких інтересів державним“.

Догана, виголошена керівництву Одеського тресту „Скотовод“ в особі тов. Мукомела за „механічне доведення стандартних нормативів до всіх радгоспів без диференційованого врахування дійсного їх стану“, б'є по бюрократичному кабінетному плануванню, що не береться до конкретизації загальних планових директив та нормативів стосовно до конкретних умов і особливостей планованих господарств. Планування „взагалі“, „за стандартом“ не здатне виявити „ті можливості, що приховані в надрах нашого ладу“, і стає лише на руку різного гатунку опортуністам, що трапляються на окремих ділянках нашого розгорненого соціалістичного будівництва, прикриває безгосподарність та безрукість у роботі — і такому плануванню треба раз і назавжди покласти край.

В постанові ЦКК і НК РСІ окремий пункт приділено Укрдержпланові в особі його сільгоспсектора, який „не проявив потрібної пильності в справі планування нормативів з союзного тваринництва“ (тобто з тваринництва радгоспів союзної підпорядкованості), „не виявив явно призменшених якісних показників і фактів механічного планування“.

Цей пункт має примусити Державну Планову Комісію УСРР замислитись над організацією та якістю своєї роботи. Державна Планова Комісія є керівний орган планування на терені республіки. Здійснюючи директивне, організаційне та методологічне керівництво всією плановою роботою урядництв і всіх господарських центральних організацій, Державна Планова Комісія повинна забезпечити таку якість планування, за якої в складених лінією урядництв по організації плана не було б ані найменшого викривлення партійних та урядових настанов, за якої була б гарантована класова витриманість планових накреслень і цілковита їх відповідність завданням соціалістичного будівництва.

До останнього часу в центральному республіканському плановому органі не переборено ще шкідливі погляди, що нібито станта якість планування в господарствах союзної підпорядкованості його не стоять. Таким настроем та думкам треба дати рішучу відсіч.

Адже ж ніхто не складав і не складатиме з Укрдержплану відповідальності за неподобний стан з плануванням хоч би і союзних тваринницьких радгоспів. Адже, наведена практика складання плану

з союзного тваринництва на 1933 рік показує, до чого призводить найменше послаблення пильності у керівництві плановою роботою.

А існуюча практика розробки планів в Держплані каже як раз за те, що, мовляв, в обов'язки республіканських планових органів входить лише планування господарства республіканської підпорядкованости. Щодо союзного господарства, то воно планується союзними органами й республіканські організації воно зовсім обходить.

Так воно сталося і з встановленням нормативів падежу, яловості, виходів продукції по союзних радгоспах на 1933 р. Жодної уваги, будь-якого опрацювання цих нормативів Держплан не перевів. Мало того, він, навіть, не був обізнаний з тим, що такі нормативи існують.Хоча певна пересторога була в Держплані ще до того, як це питання було поставлено в ЦКК НК РСІ. Приблизно в жовтні-листопаді минулого року референтом с/г. сектора Котеленцом були подані до к.ч. на 1933 р. абсолютно не прийнятні, шкідливі пересічні нормативи загибелі худоби. Правда, ці нормативи були відкинуті в н.г. план не вміщено, але перевірки стану з встановленням нормативів по окремих тваринницьких трестах не було зроблено. Громадськістю Держплану автора цих нормативів було засуджено, а практичних висновків щодо внесення змін в практику планування союзних тваринницьких трестів не зроблено.

Отже, Державна Планова Комісія має зробити собі належний виступ з вміщуваної нижче постанови ЦКК та НК РСІ, відчути свою відповідальність за стан планування на усіх ділянках господарського та культурного будівництва, що відбувається на території республіки, підсилити класову пильність в усіх ланках єдиної планової системи та унеможливити в практиці планової роботи щонайменші прояв збочень та ухилювання від здійснюваної в нашому господарсько-культурному будівництві генеральної лінії партії.

Що ж до тваринницьких радгоспів, то з постанови ЦКК і НК РСІ мають зробити відповідні висновки всі місцеві партійні та радянські організації і посилюючи свій контроль і нагляд, а також і конкретизм радгоспам допомогу.

До речі буде тут нагадати відповідне місце з постанови Раднаркому Союзу та Центрального Комітету партії від 1 квітня 1932 року про роботу тваринницьких радгоспів: „РНК СРСР, ЦК ВКП(б) та НКЗС СРСР також відмічають, що контроль за роботою та допомогою тваринницьким радгоспам від краєвих партійних та радянських органів до останнього часу зовсім недостатні. Раднарком СРСР та ЦК ВКП(б) звертають увагу всіх партійних та радянських органів на те, що тваринницькі радгоспи, як нова і важка справа, потребують повсякденної допомоги й контролю від місцевих партійних та радянських органів”.

Останній, зокрема, момент з цього пункту повнотою зберігає і натепер своє значення.

